

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Niemilitarne wyzwania państwa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Non-military challenges of the state
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Mgr Grzegorz Tutak
---	--------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium	15	2	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza na temat współczesnych zagrożeń
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- zapoznanie studentów z najważniejszymi wyzwaniami stojącymi przed państwami
C2- omówienie i charakterystyka głównych zagrożeń państwa o charakterze niemilitarnym

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna kontekst zjawisk i procesów społecznych, przyczyn i skutków o charakterze niemilitarnym istotnych dla funkcjonowania państwa	K_W01
W_02	Zna i rozumie uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego, systemów bezpieczeństwa państwa, a także bezpieczeństwa w kontekście zagrożeń o charakterze niemilitarnym	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną, pogłębioną wiedzę teoretyczną do analizowania, diagnozowania, wyjaśniania oraz prognozowania kwestii szczegółowych odnoszących się do bezpieczeństwa na poziomie państwa w kontekście zagrożeń pozamilitarnych	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystywać pogłębioną wiedzę teoretyczną w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem państwa w zakresie wyzwań niemilitarnych	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi myśleć i działać w sposób prospołeczny i przedsiębiorczy, w tym także zarządzać ryzykiem	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikty na tle etnicznym (definicje konfliktów etnicznych, mniejszości etnicznej, uwarunkowania konfliktów etnicznych, przykłady konfliktów etnicznych, znaczenie polityki narodowościowej w kontekście konfliktów etnicznych, wielokulturowość a etniczność) 2. Problemy demograficzne (ogólna charakterystyka tendencji globalnych demograficznych na podstawie danych ONZ oraz Eurostatu, przyczyny problemów demograficznych, depopulacja, przeludnienie, starzenie się społeczeństwa, konsekwencje zmian demograficznych dla rynku pracy, gospodarki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, samego społeczeństwa, sytuacja/problemy demograficzne wybranych państw) 3. Konflikty społeczne (definicja konfliktów społecznych, przyczyny i rodzaje konfliktów społecznych, przykłady, o wartości, konflikty na tle politycznym, kulturowym, polaryzacja społeczeństwa) 4. Wyzwania społeczne (marginalizacja społeczna, wykluczenie społeczne, radykalizmu religijnego, ksenofobia, szowinizm Patologie społeczne: narkomania, prostytutcja, przestępczość, alkoholizm) 5. Wyzwania kulturowe (czym jest kultura i jej elementy składowe, wielokulturowość, transkulturowość , międzykulturowość, stereotypy, zagrożenia kulturowe, bezpieczeństwo kulturowe) 6. Zagrożenie polityczne (zagrożenia polityczne- definicja, przykłady- powstawanie niebezpiecznych ideologii, zmiany granicy w sąsiedztwie państwa, łamanie praw człowieka, łamanie praworządności, fałszerstwa wyborcze, upartyjnienie struktur państwa)
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem/ dyskusja	Prezentacja, obserwacja	protokół
W_02	Praca z tekstem/ dyskusja	Prezentacja, obserwacja	protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca z tekstem/ dyskusja	Prezentacja, obserwacja	protokół
U_02	Praca z tekstem/ dyskusja	Prezentacja, obserwacja	protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca z tekstem/ dyskusja	Prezentacja, obserwacja	protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na ocenę końcową wpływ mają takie czynniki jak:

- aktywność w trakcie zajęć
- przygotowanie do zajęć
- zaliczenie ustne
- frekwencja z zajęć

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VII. Literatura

Literatura podstawowa
S. Kowalkowski, <i>Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego</i> , Warszawa 2011
M. Borkowski, M. Stańczyk-Minkiewicz, I. Ziemkiewicz-Gawlik (red.), <i>Wyzwania i zagrożenia XXI wieku. Aspekty militarne i niemilitarne</i> , Poznań 2013
M. Pietraś (red.), <i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i> , Lublin 2021
Literatura uzupełniająca
N. Lariusz (red.), <i>Wyzwania i problemy społeczne początku XXI wieku</i> , Kraków 2020
A. Adamus-Matuszyńska, <i>Konflikt społeczny w świetle współczesnych teorii</i> , Katowice 2019
R. Zięba, <i>Współczesne wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego</i> , „Stosunki Międzynarodowe – International Relations” 2016, nr 3 (t. 52)